

Sandefjord, 5. juni 2013: Vedtak i sak 59-2013.

Klager: NN.

Innklaget: Sopran Inkasso v/Kreditor, postboks 782 Sentrum, 0106 Oslo

Saken gjelder: Om det er nødvendig å iverksette og å avkreve salær i hver av de ni inkassosakene mellom de samme parter. Om kravene er varslet i samsvar med gjeldende regelverk.

Thor Dahls gt. 1 A
Postboks 311, 3201 Sandefjord
Tlf.: 33 46 56 57 . Faks: 33 46 93 13
E-Mail: post@inkassoklagenemnda.no
Bankgiro: 2490.56.30748
Org.nr.: 971 317 612
www.inkassoklagenemnda.no

1. Kravet

Klagesaken gjelder til sammen ni fakturaer for løpende levering av kraft og nettleie i perioden september 2011 til mai 2012.

2. Saksforholdet

Grunnet betalingsmislighold av i alt ni forfalte fakturaer til henholdsvis XX og YY ble kravene løpende inkassovarslet. Da betaling likevel ikke fant sted, ble kravene løpende oversendt innklagede for innfordring gjennom inkasso. Innklagede sendte betalingsoppfordringer, tillagt inkassosalær, etter hvert som kravene ble registrert.

Klager ble i girobrev 03.07.12 varslet om at sakene ville bli oversendt XX for stenging dersom fakturakravene ikke var betalt innen 03.08.12. Samlet krav for de ni fakturaene var oppgitt til kr 19 055,77. Skyldner betalte kr 19 055,77 en drøy måned etter betalingsfristens utløp.

Klager, nærmere bestemt skyldners økonomiforvalter hos NAV, opplyste i e-post 26.10.12 at han i september 2012 var oppnevnt som skyldners nettbankforvalter. Han kontaktet fordringshaver for å få oversikt over kravene mot skyldner, og fremsatte deretter en anmodning om sletting eller redusering av salærkravene.

Innklagede avviste klagers anmodning om å redusere/slette salærene i åtte av sakene til inkasso.

På vegne av skyldner fremsatte økonomiforvalter hos NAV klage til Inkassoklagenemnda. Det ble vist til at partene tolket Finanstilsynets rundskriv ulikt. Han ba derfor Inkassoklagenemnda om å vurdere saken.

Klagen ble oversendt innklagede, som i sitt tilsvarende viste til at innklagede forholdt seg til inkassoloven og retningslinjer fra Finanstilsynet. Det følger av redegjørelsen at innklagede avviste at kravene skulle vært sammenslått.

3. Partenes anførsler

Klager anfører at kravene burde ha vært slått sammen som følge av skyldners manglende betalingsene. Det vises til inkassoloven § 17 og til Finanstilsynets rundskriv R 8/11.

Det anføres at innklagede ihht til Finanstilsynets rundskriv har en undersøkelsesplikt mht debtors betalingsevne. Inkassoselskapene har tilgang til de fleste databaser hvor debtors betalingshistorikk er beskrevet. I dette tilfellet ville et oppslag på Experian vist at utleggsforretning ble avholdt med intet til utlegg den 24.04.12. I tillegg viser ligningsutskrifter beskjedne nettoinntekter de siste tre årene. Historikken hos kreditor viser manglende betaling over lang tid, blant annet at hun i lengre tid har hatt ventetarif, og at hun ikke fikk fornyet abonnementet hos fordringshaver da kravet ble betalt.

At NAV ikke diskuterte gebyrene på det tidspunktet fordringshaver truet med å stenge strømmen, skyldtes ferievikar, stort arbeidspress og manglende kunnskap om bestemmelsene.

Det anføres at salærene må reduseres.

Innklagede anfører at hovedregelen ved sammenslåing av krav er at dersom betalingsoppfordring allerede er sendt for ett krav, er det ikke nødvendig å slå nye saker sammen med det allerede registrerte kravet. For skyldners vedkommende hadde fakturaene som er oversendt inkasso forfall mellom 20. september 2011 og 22. mai 2012. Sakene ble løpende overført til inkasso og betalingsoppfordring er sendt på forskjellige tidspunkt. Inkassosakene har da befunnet seg på forskjellige stadier i inndrivelsesprosessen. Det er således som utgangspunkt intet krav til at sakenen skulle slås sammen.

Finanstilsynets rundskriv viser til at det unntaksvis skal foretas sammenslåing dersom skyldner har manglende betalingsevne og det er absolutt på det rene at innfordringsforsøk ikke vil lykkes. Da det stilles som forutsetning at det må være absolutt på det rene at inndrivelsforsøk ikke vil lykkes, skal det være nokså åpenbart at inndrivelse overfor klager ikke vil føre frem på bakgrunn av manglende betalingsevne.

Klager har betalt inkassokravene inkludert salær, og det har ikke vært holdepunkter for at klager ikke har hatt betjeningsevne eller at inndrivingsforsøket ikke skulle lykkes. Klager har heller ikke påberopt dette før inkassokravene var betalt. At det er avsagt utleggsforretning med intet til utlegg kan være uttrykk for forbigående redusert betalingsevne, og er i seg selv ikke nødvendigvis et bevis på at klager på generelt grunnlag mangler betalingsevne. Klager har ikke dokumentert at hun er åpenbart insolvent. På bakgrunn av dette anføres at det på ingen måte underveis i inndrivelsesprosessen har vært absolutt på det rene at inndrivingsforsøk ikke ville lykkes. Tvert i mot viser innbetalingen at inndrivelse har ført frem. Skyldner har videre både før og etter dette oppgjøret foretatt innbetaling på andre inkassosaker.

3. Inkassoklagenemndas syn på saken

Saken ble behandlet i fulltallig nemndsmøte 27. mai 2013 og vedtak ble fattet med følgende begrunnelse:

Inkassoklagenemnda tar utgangspunkt i inkassoloven § 17 første ledd som bestemmer at skyldneren plikter å erstatte fordringshaverens nødvendige kostnader ved utenrettslig inndrivning. Det er en forutsetning at kravet er brakt til forfall. Det skal som hovedregel også være sendt inkassovarsel som omfatter hele det kravet som sendes til inkasso. Etter inkassoloven § 17 fjerde ledd faller erstatningsplikten bort dersom fordringshaveren eller inkassator har opptrådt i strid med god inkassoskikk overfor skyldneren. Det følger videre av § 17 fjerde ledd in fine at kostnadene ikke kan kreves erstattet dersom reglene i §§ 9 eller 10 er overtrådt.

Inkassoklagenemnda har først vurdert om kravene burde ha vært sammenslått for å unngå unødige inkassokostnader, jf. inkassoloven § 17 første ledd.

Når en inkassator får i oppdrag å drive inn flere krav mot samme skyldner, må inkassatoren vurdere om omkostningene ved å drive inn kravene separat er nødvendige. Er separat inndrivning ikke nødvendig, vil heller ikke omkostningene være nødvendige. Kravene må da behandles samlet, og det samlede hovedkravet blir beregningsgrunnlaget for de utenrettslige inndrivingskostnadene (inkassosalæret).

Inkassoloven inneholder ikke nærmere regler for når sammenslåing bør skje, men Finanstilsynet utga den 08.02.11 et rundskriv, R 8/2011, "Retningslinjer for varsling og sammenslåing av krav". Hovedregelen etter dette rundskrivet er at det ikke er nødvendig å slå sammen to krav dersom betalingsoppfordring allerede er sendt for det ene kravet når det andre mottas til inkasso, slik tilfellet er i denne saken.

I rundskrivet fremgår følgende om unntak: "Når det foreligger forhold hos skyldneren som tilsier manglende betalingsevne, har fordringshaver/inkassator ikke uten videre anledning til å beregne inkassosalær for hvert enkelt krav. Kostnader ved utenrettslig inndrivning kan bli ansett helt eller delvis unødvendige dersom det var absolutt på det rene at innfordringsforsøket ikke ville lykkes. Dette vil kunne være tilfelle dersom samme eller andre krav kort tid i forveien er forsøkt rettslig inndrevet uten hell. Det må da vurderes om inndrivelsen overfor skyldner kan fortsette og om salær kan påføres."

Med bakgrunn i at erstatningsplikten for inndrivingskostnadene er objektiv, har Inkassoklagenemnda i sin tidligere praksis tolket nødvendighetskriteriet strengt. Momenter som er blitt vurdert er fordringshavers behov for kostnadsdekning og effektiv saksbehandling mot skyldners behov for beskyttelse mot unødige kostnader.

I nærværende sak er det iverksatt ni inkassosaker mot klager, alle knyttet til leveranse av strøm (kraft og nettleie). Kravene har regelmessig forfall i perioden september 2011 til mai 2012. Hoveddelen av kravet er altså oppstått i den kalde årstiden da strømmen etter gjeldende regler ikke kan stenges.

Nemnda legger til grunn at klager ikke på noe tidspunkt har kontaktet fordringshaver eller innklagede og anført manglende betalingsevne. Denne anførselen ble, slik nemnda oppfatter det, først fremsatt mer enn en måned etter at kravene var betalt. Nemnda bemerker at svak eller manglende betalingsevne forutsetningsvis er årsaken til de fleste betalingsmislighold, og nemnda er derfor av den klare oppfatning at manglende betaling av løpende ytelser i seg selv ikke kan føre til at skyldnere fritas for den objektive erstatningsplikten inkassoloven §17 første ledd hjemler.

Nemnda er av den oppfatning at manglende betalingsevne som et minimum må påberopes for hvert enkelt krav, og at det ikke kan pålegges noen undersøkelsesplikt for fordringshaver eller inkassator. At det fremmes mange krav før varsel om stenging fremsettes, at det har vært avholdt utleggsforretning mot klager med "intet til utlegg", samt at klager var satt på ventetariff er momenter som tilsier svak økonomi, men gir, etter nemndas oppfatning, ikke noe endelig og sikkert svar på at klager var i en slik situasjon at det var absolutt på det rene at inndrivingsforsøk ikke ville lykkes. Det vises i denne sammenheng til at strømutgifter normalt forventes dekket av kostnader til livsopphold, som er unntatt beslag, og at betalingsanmerkning kan være tilstrekkelig til at en kunde ikke tilbys annet enn venterariff.

Etter en samlet vurdering av disse forholdene er nemnda kommet til at innklagede ikke har opptrådt i strid med reglene for sammenslåing av krav, og at klager ikke er påført unødige inkassokostnader.

Inkassoklagenemnda har deretter vurdert om innholdet i de fremlagte varslene er i samsvar med gjeldende regelverk.

Inkassoklagenemnda legger til grunn at kravene i alle 9 inkassosakene er brakt til forfall ved fakturaene. Kravene er siden inkassovarslet og løpende oversendt til inkasso hvorefter betalingsoppfordring ble sendt for hvert enkelt krav. Alle kravbrev og varsler er sendt til klagers oppgitte adresse, og anses etter gjeldende rett for mottatt.

Inkassoloven § 9 inneholder ingen regel om at skyldner må informeres om kostnader som kan påløpe ved inkassopågang slik det fremgår av inkassoloven § 10. I § 10 annet ledd bokstav e fremgår det at skyldneren i betalingsoppfordringen skal varles om at unnlatt betaling kan føre til ytterligere kostnader.

I NOU 1983:8 er kravene til spesifisering i varslene omhandlet. Det fremgår at det ikke kan kreves at det presist angis hvilke kostnader som vil påløpe. Det er tilstrekkelig å nevne at det vil påløpe ytterligere kostnader som kan bli belastet skyldneren. Det presiseres at det ikke under noen omstendighet må oppgis uriktig høye kostnader eller gis inntrykk av at dette er kostnader skyldneren må bære uavhengig av sakens utfall. Finanstilsynet har i sin tilsynspraksis innrettet seg etter dette, og har også lagt til grunn at verken inkassovarsel eller betalingsoppfordring uforbeholdent skal gi uttrykk for at det vil påløpe inkassokostnader (etter lett eller tung sats) ved unnlatt betaling innen de lovpålagte frister. Begrunnelsen er at en skyldner som fremmer innsigelser mot kravet som han har rimelig grunn til å få vurdert, ikke er erstatningspliktig.

Etter nemndas syn er inkassovarselene, med unntak av varslene som er datert 14.05.12, 21.05.12 og 11.06.12, og samtlige betalingsoppfordringer i strid med inkassoloven, idet de må forstås slik at oversittelse av betalingsfristen uten videre vil føre til økte kostnader. I inkassovarslene heter det at "Dersom vi ikke mottar betaling innen utløpet av betalingsfrist på denne påminnelsen, oversendes kravet til inkasso og inkassokostnader vil påløpe.". I betalingsoppfordringene uttrykkes det at "Oversittes betalingsfristen, gjør vi deg oppmerksom på at ytterligere omkostninger vil påløpe,...". I samsvar med den etablerte praksisen mener nemnda at dette øker betalingspresset og utsetter klager for urimelig påtrykk, jf. inkassoloven § 8 annet ledd.

Klagen har etter dette ført frem, og klager plikter ikke å erstatte fordringshavers inkassoomkostninger.

Vedtaket er enstemmig.

5. Vedtak.

Klager gis medhold og innklagede plikter å tilbakebetale innbetalte inkassokostnader.

Rune Jensen
Leder Inkassoklagenemnda.